

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історія Азії та Африки»

Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Соціальна антропологія
Кількість кредитів ЄКТС	5
Тривалість викладання	4 семестр (7 та 8 чверті)
Заняття:	
Лекції	2 години на тиждень
Практичні заняття	1 година на тиждень
Мова викладання	Українська
Кафедра, що викладає	Історії та політичної теорії

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3608>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: електронна пошта

	Шевченко Марія Володимирівна Посада: асистент кафедри історії та політичної теорії Вчений ступінь: кандидат історичних наук
	Персональна сторінка: https://ipt.nmu.org.ua/ua/spivr/shevchenkomv.php
	E-mail: Shevchenko.M.V@nmu.one Кабінет: 1/63

1. Анотація курсу

Курс орієнтований на ознайомлення студентів освітньої програми «Соціальна антропологія» з особливостями розвитку країн Азії і Африки, їхньої ролі у всесвітньо-історичному процесі, взаємовідносинах між Сходом та Заходом наприкінці XVI – на початку XXI ст., руйнуванні традиційних східних структур під тиском колоніалізму, мотивами та спробами засвоєння європейського досвіду афро-азіатськими суспільствами.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – є формування у студентів сучасного бачення процесів соціально-економічного, політичного й культурного розвитку країн Азії та Африки у період XVI –

початку ХХІ ст., дослідження перебігу модернізаційних та глобалізаційних процесів і виявлення їхньої специфіки в провідних країнах Азії та Африки.

Завдання курсу:

- виявити специфіку історичного процесу на Сході;
- визначити перебіг модернізаційних процесів в загальноісторичному процесі людства;
- з'ясувати модерні підходи до вивчення нової і новітньої історії країн Азії і Африки, що намітилися в сучасній орієнталістиці.

3. Результати навчання

- знати основні тенденції, процеси та події у суспільному розвитку країн Азії і Африки впродовж XVII — початку ХХІ ст.;
- аналізувати традиційні східні структури і складну взаємодію цивілізацій Сходу і Заходу;
- знати хронологічні рамки, джерела та історіографію проблеми;
- визначити вплив колоніалізму на соціально-економічний і політичний розвиток східних країн і народів, їх шлях до незалежності;
- аналізувати досвід модернізації в постколоніальний період та в епоху глобалізації кінця ХХ — початку ХХІ ст.;

4. Структура курсу

ЛЕКЦІЇ

1. Цивілізації Заходу та Сходу на межі Нового часу. Формаційний розвиток Сходу.
2. Ранній європейський колоніалізм у країнах Сходу.
3. Країни Близького та Середнього Сходу в XVI-XVIII ст.
4. Південна Азія у XVI-XVIII ст. Розпад Могольської імперії.
5. Далекий Схід у XVI-XVIII ст.
6. Занепад Сходу і перехід світової гегемонії до країн Західної Європи.
7. Колоніальна система в XIX – на початку ХХ ст.
8. Близький та Середній Схід у XIX – на початку ХХ ст.
9. Країни Південної Азії (XIX – початок ХХ ст.).
10. Держави Далекого Сходу в XIX – на початку ХХ ст.
11. Модернізаційні процеси в країнах Сходу: спільні риси та специфіка.
12. Колоніальне панування європейських держав у Африці (до середини ХХ ст.).
13. Держави Близького і Середнього Сходу у ХХ – на початку ХХІ ст.
14. Країни Південної Азії від початку ХХ ст. до сьогодні.
15. Японія в новітню добу та модернізаційні процеси в цій країні.
16. Утворення КНР і спроби побудови комунізму. Сучасні трансформації в Китаї.
17. Магрибська Африка (Єгипет, Лівія, Туніс, Алжир) в період між двома світовими війнами.

18. Африканський континент на межі XX – XXI століть: соціально-економічна і політична ситуація.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

1. Китай наприкінці XVI – XVIII ст.
2. Політика «самоізоляції» в Японії та її наслідки.
3. Британське панування в Індії.
4. Османська імперія. Держава Сефевідів та імперія Надір-шаха.
5. Арабські країни у XVII – середині XIX ст
6. Республіка Китай на Тайвані в 50-х рр. XX – на початку XXI ст.
7. Роль і місце Японії в економіці та політиці сучасного світу.
8. Реформи Мустафи Кемалю в Туреччині (1923 – 1938 рр.) Курдська проблема.
9. Повалення влади Каджарів і реформи Реза-шаха в Ірані (1921 – 1941 рр.) Основні проблеми розвитку сучасного Ірану.
10. Афганістан на межі XX – XXI століть.
11. Сирія та Ліван у 1945 р. – на початку XXI ст.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на office 365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувач вищої освіти може отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів за теоретичною та практичною частиною складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з успішності за практичну частину (оцінюється максимально у 60 балів) та за теоретичну частину (оцінюється максимально у 40 балів). Практична частина включає оцінювання відповідей на семінарських заняттях та виконання індивідуальних завдань. Теоретична частина включає оцінювання підсумкової контрольної роботи. Загалом за поточною успішністю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів.

6.3. Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів

та/або прагне поліпшити оцінку). Іспит відбувається у формі письмової роботи за програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів за іспит: 100.

6.4. Критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю:

100% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, обґрунтована, осмислена, засвідчує вільне володіння матеріалом;

80% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь правильна, проте містить окремі несуттєві неточності;

60% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь містить суттєві неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена;

40% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь неповна, містить грубі помилки;

20% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь фрагментарна, містить окремі правильні елементи;

0% (від максимальної кількості балів за даний вид роботи) – відповідь відсутня.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". <https://inlnk.ru/xvgyx>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту і бути зареєстровані на дистанційний курс «Історія Азії та Африки» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3608>).

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Історія Азії та Африки» (<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=3608>).

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або на форум дистанційного курсу.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи.

За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Участь в анкетуванні

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувача вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Історія Азії та Африки».

8. Рекомендовані джерела інформації

Література:

1. Балог Г. Історія і культура ісламу: [Курс лекцій] / під ред. Ф.Ю. Алваша. – К.: Фенікс, 2012. – 448 с.
2. Рубель В.А. Нова історія Азії та Африки: Постсередньовічний Схід (XVIII – друга половина XIX ст.). – К., 2007.
3. Головченко В.І., Рубель В.А. Нова історія Азії та Африки: Колоніальний Схід (кінець XIX – друга третина XX ст.). – К., 2010.
4. Козицький А. М. Новітня історія Азії та Африки – Львів : Афіша, 2005. – 430 с.
5. Ігнат'єв П.М. Індія на шляху до лідерства в Південній Азії. Чернівці:Книги – XXI, 2006. – 504 с.

6. Іваницька О.П. Історія міжнародних відносин (1918 – 1945 роки): Навч. посібн. К.: Вид. Дім «Слово», 2011. – 632 с.
7. Поп Ю.І. Нова історія країн Азії і Африки (XVI – поч. XX ст.). - К., 2012.
Гальтунг Ю. Політична етика Ганді. Львів: Місіонер, 2001. – 279 с.
8. Сергійчук І.М. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 – кінець XX ст.) – Суми : Університетська книга, 2003. – 288 с.

Інформаційні ресурси

Інститут сходознавства ім. А. Ю. Кримського
<https://oriental-studies.org.ua/uk/home/>

Сергійчук І. Новітня історія країн Азії та Африки (1918 - кінець XXст.)
<http://www.twirpx.com/file/489244>